

Call for Paper: Kvinnliga pionjärer

Artikelserie: Kvinnliga pionjärer inom bl. a. socialmedicin, folkhälsoarbete och socialt arbete

Socialmedicinen som medicinsk praktik är betydligt äldre än själva ordet socialmedicin, som först såg dagens ljus i svenska språket i början av 1920-talet, då Socialmedicinsk tidskrift startade. I den socialmedicinska historieskrivningen – liksom i många andra discipliners historiska dokument – är det dock glest med kvinnor. En av få kvinnor som matchar Frank, Virchow, Grotjahn, Winslow och andra män inom socialmedicinen är Florence Nightingale, och då är hon kanske inte mest känd för sina insatser inom epidemiologi och hygien, utan mer som den som startade den första sjuksköterskeutbildningen.

En pionjär är, enligt ordboken, en person som spelar en aktiv roll i ett uppbyggnadsskede inom något område. För att i någon mån bredda historieskrivningen vill Socialmedicinsk tidskrift nu i en serie artiklar försöka lyfta fram några av de kvinnliga pionjärerna som varit av betydelse för utvecklingen av det svenska samhället – ofta bortglömda men väl så betydelsefulla under ämnets pionjärtid.

I de diskussioner vi haft i styrelsen för SMT har en rad namn lyfts som varit avgörande för t ex rösträtten för kvinnor och övrig samhällsutveckling. Några exempel Marie Cederschiöld, Alexandra Widerström, Elise Ottosen Jenssen, Maj Britt Inghe, Kata Dahlström, Ellen Key. Andra namn är Sveriges första socialjournalist Wendela Hebbe och i den nyligen publicerade boken Ligan av Fatima Bremmer presenteras ytterligare kvinnor som Celie Brunius, Agnes Byström-Lindhagen, Ellen Rydelius, Elin Brandell, Elisabeth Krey, Ester Brenda Nordström, Vera von Kraemer, Ellen Landquist, Elin Wägner och Gerda Marcus.

Det finns andra namn, men avgörande är att många vill se den här idén som ett Call for Papers för att lyfta förebilder som varit av betydelse för framväxten av vårt svenska samhälle och skriva artiklar om dessa pionjärer.

Vi har ingen deadline för dessa artiklar utan tänker oss en löpande utgivning under år 2026.

Välkommen att skicka ditt bidrag till: redaktionen@socialmedicinsktidskrift.se